

مهدی شقاقی

رتبه: شایسته تقدیر بخش بزرگسال

تحصیلات: دکتری

عنوان اثر: طراحی مدل توسعه اخلاق

اطلاعات میان دانشجویان ایران

MAHDI SHAGHAGHI

Rank: Commendable in the Adult Section

Degree: PhD

Research Title: Modeling the Foundational Elements of Information Ethics among University Students of Iran

درباره پژوهشگر

مهدی شقاقی در سال ۱۳۶۱ در شهرستان نظرآباد متولد شد و تحصیلات خود را در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه تهران به اتمام رساند. وی در سال ۱۳۹۵ از رساله دکتری خود با عنوان "طراحی مدل توسعه اخلاق اطلاعات میان دانشجویان ایران" دفاع کرد و در حال حاضر استادیار دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی است.

وی طی سال‌ها فعالیت علمی، مقالات متعددی در مجلات علمی-پژوهشی و سایر مجلات منتشر کرده و با نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور همکاری پژوهشی داشته است. ترجمه کتاب‌های «مجموعه سازی مشارکتی: راهنمای عملی برای کتابخانه شما» اثر جیمز بورگت و همکاران، «سباه‌وارسی از ملاحظات طراحی ساختمان کتابخانه» اثر ویلیام سنوالد (به صورت مشترک) و «نظریه انتقادی اطلاعات» اثر کریستین فوکس از دیگر فعالیت‌های علمی دکتر شقاقی است. او دو بار به‌عنوان پژوهشگر برتر نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور معرفی شده و یک بار نیز جایزه مرحوم دکتر عباس حرّی مربوط به مطالعات نظری در علم اطلاعات را در سومین کنگره متخصصان علم اطلاعات از آن خود کرده است.

چکیده اثر

در این اثر مهم‌ترین عامل‌های ساختاری که باعث عدم رعایت اخلاق اطلاعات توسط دانشجویان ایران می‌شود شناسایی شده است تا با مدل‌سازی مفهومی و عملیاتی، درک بهتری از مکانیسم این عامل‌ها فراهم آید و رهنمودهایی برای توسعه اخلاق اطلاعات ارائه شود. لذا در این اثر از چارچوب ترکیبی اکتشافی استفاده گردیده است. در بخش کیفی این چارچوب از روش‌های سندی و نظریه‌پردازی داده‌بنیاد و در بخش کمی، از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شده است. نتیجه بخش سندی عبارت بود از ترسیم برساخت اجتماعی اخلاق اطلاعات در مغرب‌زمین، ارائه تعریفی جدید از اخلاق اطلاعات، مطالعه روش‌شناختی در مبادی و مسائل اخلاق اطلاعات و ارائه مدلی جدید از اخلاق اطلاعات. نتیجه بخش کیفی ارائه یک مدل نظری خرد برای تبیین مهم‌ترین معضله اخلاق اطلاعات یعنی سرقت علمی بود. در بخش کمی نیز به تبیین آماری مدل مفهومی پرداخته شد و مدل مدنظر با دو مدل رقیب مقایسه گردید. یافته‌ها نشان داد که پنج عامل اجتناب از افشاء، گفت‌مان‌های فرهنگی، پژوهش ماشینی، ناکارآمدی اجرایی و مبادله فاسد، مؤثرترین عامل‌ها در مدل مفهومی و مدل‌های کمکی بودند. همچنین، بی‌اعتمادی مهم‌ترین سازه اثرگذار مستقیم روی سرقت علمی بود و در یک چرخه معیوب ناکارآمد و باثبات با آن قرار گرفته بود.

